

ÎNCHEIERE

08 mai 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Complet de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând cererea de strămutare la o altă instanță de același grad, depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Bio Fertiland”, reprezentată de avocatul Alexandru Zmeu,

în cauza de contencios administrativ, depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Bio Fertiland” împotriva Guvernului Republicii Moldova cu privire la anularea pct. 4, 5 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1004 din 13 decembrie 2023 cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor de hidrocarburi transmis în baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor „Redeco” LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune,

c o n s t a t ă:

La 12 ianuarie 2024, SRL „Bio Fertiland”, reprezentată de avocatul Alexandru Zmeu, a depus acțiune de contencios administrativ împotriva Guvernului Republicii Moldova privind anularea pct. 4, 5 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1004 din 13.12.2023 cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor de hidrocarburi transmis în baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor „Redeco” LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune.

Concomitent, la acțiunea depusă, avocatul reclamantului a înaintat cerință cu privire la suspendarea executării pct. 4, 5 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1004 din 13.12.2023 cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor de hidrocarburi transmis în baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor „Redeco” LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 30 ianuarie 2024, s-a suspendat executarea punctelor 4 și 5 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor de hidrocarburi transmis

în baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de explorare a resurselor "Redeco" LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune nr. 1004 din 13.12.2023, în partea ce vizează bunurile ce aparțin cu drept de proprietate reclamantului SRL "BIO FERTILAND" IDNO 1016600023403, în condițiile și în temeiurile prevăzute de legislația în vigoare, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, la 22 februarie 2024, Guvernului Republicii Moldova, a depus recurs, solicitând anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 30 ianuarie 2024, ca fiind neîntemeiată cu adoptarea unei noi încheieri.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 27 martie 2024, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza de contencios administrativ a fost repartizată spre examinare în ordine de recurs, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor, Victoria Sîrbu.

La data de 19 aprilie 2024, avocatul Alexandru Zmeu, acționând în interesele SRL „Bio Fertiland”, a depus cerere de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău, la o altă instanță egală în grad.

În motivarea cererii cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad a invocat că, Comisia Vetting a anunțat că la 12 aprilie 2024, începe evaluarea magistraților Curților de Apel și că a transmis deja notificări la 40 de judecători de la Curtea de Apel Chișinău, informându-i cu privire la inițierea procedurii de evaluare, iar acest aspect creează îndoieli cu privire la obiectivitatea și imparțialitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău într-un proces împotriva Guvernului.

Astfel, necesitatea strămutării cauzei este dictată de motivul existenței unei suspiciuni de imparțialitate în situația în care judecătorul supus vettingului trebuie să examineze legalitatea suspendării unui act administrativ emis de Guvernul Republicii Moldova.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea privind strămutarea cauzei spre examinare la o altă instanță de judecată egală în grad urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

Potrivit art. 191 alin. (4) din Codul administrativ, curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Din dispozițiile art. 192 alin.(1) din Codul administrativ rezultă că, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

Reieșind din prevederile art. 193 alin. (2) din Codul administrativ, curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Din materialele cauzei rezultă că, cauza de contencios administrativ, depusă de SRL „Bio Fertiland” împotriva Guvernului Republicii Moldova privind anularea pct. 4, 5 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1004 din 13.12.2023 cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor de hidrocarburi transmis în

baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor „Redeco” LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune, se află în procedura Curții de Apel Chișinău pentru examinarea recursului depus de Guvernul Republicii Moldova, încheierii împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 30 ianuarie 2024.

Solicitând strămutarea, examinării cererii de recurs la o altă instanță egală în grad, avocatul Alexandru Zmeu, acționând în interesele SRL „Bio Fertiland”, a invocat drept temei existența suspiciuni de imparțialitate a magistraților Curții de Apel Chișinău, care urmează să examineze recursul.

Potrivit art. 198 alin. (1) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ reținută spre examinare de către o instanță de judecată cu respectarea normelor de competență se soluționează de către aceasta în fond, inclusiv în cazul devenirii ei ulterioare de competența unei alte instanțe.

La rândul său, alin. (3) al art. 198 din Codul administrativ statuează că, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Astfel, legiuitorul expres și imperativ a reglementat cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege, la o altă instanță de același grad, și anume: când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Alte situații de strămutare a cauzei de contencios administrativ, în Codul administrativ nu sunt prevăzute.

Or, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară în strictă conformitate cu prevederile prezentului cod, cu anumite excepții, care la caz nu se atestă.

Așadar, motivul de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată de același grad, invocat nu poate fi reținut.

În cazul în care recurentul consideră că completul de judecată care urmează să examineze recursului, este în incompatibilitate, nu este degrevat de dreptul de a înainta o cerere de recuzare.

Or, Curtea Supremă de Justiție nu este îndreptățită să strămute o cauză de contencios administrativ (de la instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza), pentru motive declarative, or, o asemenea practică ar fi de natură să învingă principiul imutabilității competenței jurisdicționale și teritoriale.

De altfel, din sensul logico-juridic al art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, rezultă că, cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

Completul de judecată reține că, potrivit art. 37 din Codul administrativ, la îndeplinirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sunt independenți și se supun numai

legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

La fel, Completul de judecată reține că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod.

Or, după cum s-a reiterat supra, numai în situația când din motivul recuzării mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

La caz, o asemenea situație nu se atestă.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că cererea de strămutare este neîntemeiată și contrară art. 20 alin. (2) din Codul de procedură civilă, conform căruia, la înfăptuirea justiției în cauze civile, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de avocatul Alexandru Zmeu, acționând în interesele SRL „Bio Fertiland”, cu privire la strămutarea cauzei, la o altă instanță de același grad.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) și art. 230 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Bio Fertiland”, reprezentată de avocatul Alexandru Zmeu, Orest cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, în cauza de contencios administrativ, depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Bio Fertiland” împotriva Guvernului Republicii Moldova cu privire la anularea pct. 4, 5 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1004 din 13 decembrie 2023 cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor de hidrocarburi transmise în baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor „Redeco” LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc